Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Факультет фізичної культури та здоров'я людини
Кафедра фізичної культури та основ здоров'я

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Декан факультету фізичної культури та здоров'я людини

_____ *Ярослав ЗОРІЙ*

"13" серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ НАВЧАЛЬНОЇ (ОЗНАЙОМЛЮВАЛЬНОЇ) ПРАКТИКИ В ЗЗСО

обов'язкова

Освітньо-професійна програма ***Фізична культура***

Спеціальність ***014.11 Середня освіта (Фізична культура)***

Галузь знань ***01 Освіта / Педагогіка***

Рівень вищої освіти ***перший (бакалаврський)***

Факультет ***фізичної культури та здоров'я людини***

Мова навчання ***Українська мова***

Чернівці 2024 рік

Робоча програма практичної підготовки *«Навчальна (ознайомлювальна) практика в ЗЗСО»* складена на підставі «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 08.04.1993 №93, «Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» та відповідно до освітньо-професійної програми «Фізична культура» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014.11 «Середня освіта (фізична культура)» галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, затверджена Вченою радою Чернівецького національного університету протокол № 8 від 27.05.2024 р.

Розробники: *Курнишев Юрій Альбертович – доцент кафедри фізичної культури та основ здоров'я, кандидат педагогічних наук, доцент*

Викладач:
Курнишев Юрій Альбертович – доцент кафедри фізичної культури та основ здоров'я, кандидат педагогічних наук, доцент

Погоджено з гарантом ОП і затверджено на засіданні кафедри фізичної культури та основ здоров'я.

Протокол № *1* від "*12*" *серпня* 2024 року

Завідувач кафедри _____ *Юрій МОСЕЙЧУК*

Схвалено методичною радою факультету фізичної культури та здоров'я людини
Протокол № *1* від "*12*" *серпня* 2024 року

Голова методичної ради факультету
фізичної культури та здоров'я людини *Оксана КИСЕЛИЦЯ*

©Курнишев Ю.А., 2024 рік
© _____, 20__ рік

Мета навчальної (ознайомлювальної) практики в ЗЗСО. Специфіка професійної діяльності вчителя фізичної культури потребує вміння застосовувати знання на практиці, професійної компетенції та високої відповідальності, визначає особливу важливість формування професійних вмінь та навичок, а також певних професійно значущих особистісних якостей в процесі навчання майбутніх педагогів.

Навчальна (ознайомлювальна) практика в ЗЗСО є складовою практичної підготовки вчителя фізичної культури.

Метою навчальної (ознайомлювальної) практики є ознайомлення з особливостями професії вчителя фізичної культури, набуття та закріплення професійних умінь та навичок педагогічної діяльності в закладах загальної середньої освіти.

Пререквізити: для проходження «**Навчальної (ознайомлювальної) практики**» корисними будуть знання, отримані студентом з матеріалів курсів, передбачених ОПП «Фізична культура» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, зокрема: *«Анатомія з основами морфології»*, *«Гігієна з основами екології»*, «*Фізіологія людини*», «*Гімнастика з методикою викладання», «Педагогіка та майстерність управління освітнім процесом».*

У разі необхідності, студенти можуть опрацювати зазначений матеріал у межах годин самостійної роботи, наприклад, за електронними курсами на платформі moodle.chnu.edu.ua.

Результати навчання

Відповідно до освітньо-професійної програми «Фізична культура», проходження «Навчальної (ознайомлювальної) практики» сприяє формуванню у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти таких компетентностей:

***Загальні компетентності (ЗК) предметної спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура)*:**

ЗК1. Здатність діяти етично, соціально відповідально та свідомо.

ЗК 4. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології.

ЗК 6. Здатність до самовдосконалення, саморозвитку та оволодіння сучасними знаннями.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації на основі креативності.

Фахові компетентності (ФК) предметної спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура):

ФК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

ФК3. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.

ФК14. Вміння самостійно організовувати та проводити уроки фізичної культури, позакласні спортивні заходи й фізкультурно-оздоровчу роботу з учнями в закладах загальної середньої освіти..

У результаті проходження навчальної (ознайомлювальної) практики студент повинен

знати:

- законодавче та нормативне забезпечення діяльності вчителя фізичної культури;
- вимоги до планування, організації та проведення навчально-виховної та фізкультурно-оздоровчої роботи з учнями;
- вимоги до ведення облікової та звітної документації з фізичної культури в ЗЗСО;
- особливості організації та проведення підготовчої частини уроку з фізичної культури з учнями молодшої, середньої та старшої школи;
- морально-етичні норми професійної діяльності учителя фізичної культури.

вміти:

- застосовувати набуті теоретичні знання, вміння та навички в професійній діяльності;
- розробити конспект підготовчої частини уроку фізичної культури для учнів молодшої, середньої та старшої школи;
- проводити підготовчу частину уроку з фізичної культури з учнями різного віку;
- розробити фізкультурно-оздоровчі та спортивно-масові заходи, скласти сценарій заходу;
- допомагати вчителю фізичної культури в організації та проведенні уроків фізичної культури, фізкультурно-оздоровчих та спортивно-масових заходів;
- застосовувати різні види, форми і методи роботи;
- ✓ вивчати особистість, колектив і середовище, в якому вони співіснують

Проходження навчальної (ознайомлювальної) практики в ЗЗСО забезпечує досягнення здобувачем наступних ***Програмних результатів навчання для предметної спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура) (ПРН)***

ПРН3. Називає і аналізує методи постановки цілей, планування та проєктування освітнього процесу, враховуючи компетентнісний підхід та індивідуальні потреби учнів. Знає форми, методи і засоби фізичної культури у закладах освіти.

ПРН 17. Вміє аналізувати та об’єктивно оцінювати навчальні досягнення учнів із фізичної культури, адаптуючи навчальний процес до їхніх здібностей та індивідуальних особливостей.

ПРН 18. Здатний самостійно проводити навчальні заняття з фізичної культури для учнів закладів загальної середньої освіти.

Загальна інформація про розподіл годин

№ п/р	Назва практики	Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Вид підсумкового контролю
					Кредитів	годин	тижнів	
1.	**Навчальна (ознайомлювальна)**	денна	2	5	4	120	2	Залік

	практика в ЗЗСО	заочна					1	

Структура змісту, план-графік проходження навчальної (ознайомлювальної) практики в ЗЗСО

№ з/п	Види діяльності	Тижні/ дні					Тижні/ дні				
		I тиждень ДФН/ЗФН					II тиждень ДФН				
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Змістовий модуль 1. Ознайомлення з роботою закладу загальної середньої освіти											
1.	Настановна конференція.	х									
2.	Знайомство з керівництвом школи, вчителями фізичної культури. Ознайомлення з традиціями школи. Ознайомлення із нормативно-правовими та іншими документами, які регулюють та упорядковують діяльність навчального закладу та вчителя фізичної культури, навчальний план ЗЗСО; план виховної роботи з учнями; календар спортивно-масових заходів.	х									
3.	Розробка індивідуального плану проходження навчальної (ознайомлювальної) практики в ЗЗСО	х									
4.	Співпраця з учителем (вивчення плану-графіку проходження навчального матеріалу та робочого плану з фізичної культури на період практики). Опис матеріальної бази (наявність спортзалів, спортмайданчиків, спортивного інвентарю).	х	х								
5.	Спостереження за проведенням уроків фізичної культури вчителем відповідно до індивідуального графіка (з відповідним записом конспекту уроку в щоденнику практики)	х	х	х	х	х	х	х	х	х	х
6.	Підготовка до самостійного проведення підготовчої частини уроку (складання плану-конспекту підгот. частини уроку ФК).		х	х	х	х	х	х	х	х	х
Змістовий модуль 2. Організація роботи та виконання функцій вчителя з фізичної культури у закладі загальної середньої освіти											
7.	Допомога вчителю в організації та проведенні уроку з фізичної культури.			х	х	х		х	х	х	
8.	Проведення підготовчої частини уроку (за складеним планом-конспектом)			х	х	х		х	х	х	
9.	Розробка фізкультурно-оздоровчого або спортивно-масового заходу (написання сценарію)		х	х	х	х					

10.	Допомога вчителю у організації та проведенні позакласного фізкультурно-оздоровчого або спортивно-масового заходу.				х	х			х	х	
11.	Оформлення звітної документації за матеріалами практики, підготовка до захисту практики	х	х	х	х	х	х	х	х	х	х

Методичне забезпечення

Для навчально-методичного забезпечення проходження студентами навчальної (ознайомлювальної) практики в ЗЗСО необхідно мати:

1. заклади загальної середньої освіти м. Чернівці, або у заклади загальної середньої освіти за місцем проживання, які мають відповідати вимогам програми;
2. перелік базових закладів освіти визначається за рекомендацією міського (обласного) управління освіти, погодженням із ректоратом та факультетом теорії та методики фізичної культури, спорту та реабілітації Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича за згоди самого БЗО.

Головні критерії вибору БЗО університету:

– входження у навчально-виховний комплекс університету;
– спеціалізація закладу освіти відповідно до напряму підготовки вчителя предмету «Фізична культура» в університеті;
– можливість забезпечення належних умов для якісного проходження навчальної (ознайомлювальної) практики (інноваційний характер закладу освіти, наявність висококваліфікованого педагогічного персоналу, достатня матеріально-технічна база);
– відкритість закладу освіти, налаштованість його колективу на поширення кращого педагогічного досвіду.

Бази практик

№ з/п	ЗЗСО	Адреса ЗЗСО
1.	Ліцей 7	58029, м. Чернівці, проспект Незалежності, 88-Д,
2.	Ліцей 9	58005, м. Чернівці, вул. В. Красняна, 2
3.	Ліцей 13	58032, м. Чернівці, вул. Південно-Кільцева, 17,
4.	Ліцей 17	58013, м. Чернівці, вул. Південно-Кільцева, будинок 7-Б
5.	Ліцей № 18	м. Чернівці, вул. С. Скальда, 26 в
6.	Ліцей №19	58018, вул. Фізкультурна, 5, м. Чернівці.
7.	Ліцей № 20	58032, м. Чернівці, вул. Воробкевича, 19
8.	Багатопрофільний ліцей	58023, м. Чернівці, вулиця Винниченка, 119
9.	Гімназія № 8	м. Чернівці, вулиця Дзержика Корнелія, 22
10.	Гімназія № 14	58029, м. Чернівці, вул. Героїв Майдану 152-А,
11.	Гімназія № 15	58004, м. Чернівці, вул. Івана Мазепи 8А

12.	Приватна школа «Надія»	58023, м. Чернівці, вул. Січових Стрільців, 3-В

Програма навчальної (ознайомлювальної) практики в ЗЗСО

№	Назва теми з основними питаннями - план
	Змістовий модуль 1. *Ознайомлення з роботою закладу загальної середньої освіти*
1.	***Тема 1***. Настановна конференція. Знайомство з керівництвом школи, вчителями фізичної культури. Ознайомлення з традиціями школи. Ознайомлення із нормативно-правовими та іншими документами, які регулюють та упорядковують діяльність навчального закладу, навчальний план закладу загальної середньої освіти; план виховної роботи з учнями; календар спортивно-масових заходів.
2.	***Тема 2.*** Розробка індивідуального плану проходження навчальної (ознайомлювальної) практики в ЗЗСО
3.	***Тема 3.*** Співпраця з учителем (вивчення робочої програми проходження навчального матеріалу та робочого плану з фізичної культури на період навчальної (ознайомлювальної) практики). Опис матеріальної бази (наявність спортзалів, спортмайданчиків, спортивного інвентарю).
4.	***Тема 4.*** Спостереження за проведенням уроків фізичної культури вчителем відповідно до індивідуального графіка (з відповідним записом конспекту уроку в щоденнику практики).
5.	***Тема 5.*** Підготовка до самостійного проведення підготовчої частини уроку. Розробка конспекту підготовчої частини уроків для учнів різного віку (молодшої, середньої та старшої школи).
	Змістовий модуль 2. *Організація роботи та виконання функцій вчителя з фізичної культури у закладах загальної середньої освіти*
6.	***Тема 6.*** Допомога вчителю в організації та проведенні уроку фізичної культури та позакласного фізкультурно-оздоровчого або спортивно-масового заходу.
7.	***Тема 7.*** Проведення підготовчої частини уроку (за розробленими конспектами).
8.	***Тема 8***. Розробка фізкультурно-оздоровчого (спортивно-масового) заходу (написання сценарію).
9.	***Тема 9***. Оформлення звітної документації за матеріалами практики.
	Змістовний модуль 3. *Захист практики*.

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми
1.	Ознайомлення із нормативно-правовими та іншими документами, які регулюють та упорядковують діяльність навчального закладу, навчальний план закладу загальної середньої освіти; план виховної роботи з учнями: календар спортивно-масових заходів. Розробка індивідуального плану проходження навчальної (ознайомлювальної) практики в ЗЗСО
2.	Розробка планів-конспектів підготовчої частини уроків для учнів різного віку (молодша, середня та старша школа)
3.	Ведення щоденника практики: опис матеріальної бази навчального закладу (наявність спортзалів, спортмайданчиків, спортивного інвентарю), запис спостережень уроків фізичної культури).
4.	Підготовка до самостійного проведення підготовчої частини уроку.
5.	Розробка фізкультурно-оздоровчого (спортивно-масового) заходу, написання сценарію.
6.	Підготовка до організації та проведення позакласного фізкультурно-оздоровчого або спортивно-масового заходу (написання сценарію).
7.	Оформлення звітної документації за матеріалами практики.

Методи навчання

Практична підготовка; практичне та письмове виконання вимог та завдань практики; самостійна робота; індивідуальні та групові консультації.

Методи контролю

Поточні види контролю: поточний контроль здійснюється методистами протягом проходження студентами навчальної (ознайомлювальної) практики в шляхом аналізу та оцінювання їх систематичної роботи в закладі загальної середньої освіти.

Підсумковий вид контролю – здійснюється у кінці проходження навчальної (ознайомлювальної) практики, шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності студентів протягом всього періоду проходження практики.

При виставленні оцінки студенту враховується рівень підготовки майбутнього вчителя, якість виконання завдань практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями та навичками, ставлення до дітей, колег, акуратність, дисциплінованість студента, якість оформлення звітної документації та час її подання.

Вид підсумкового контролю – залік, захист матеріалів практики.

Критерії оцінювання навчальної (ознайомлювальної) практики

Критерій оцінки – це мірило для визначення рівня засвоєння знань, умінь і навичок. Існує специфіка оцінювання окремих видів робіт, але вона ґрунтується на загальних нормативах.

Оцінюється:

а) рівень підготовки практиканта (майбутнього вчителя), якість виконання завдань практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями і навичками;

б) характер засвоєння матеріалу – обсяг, правильність і точність знань, уміння застосовувати вивчене на практиці в стандартних та змінених умовах;

в) ставлення до дітей, колег, акуратність, дисциплінованість студента;

г) якість оформлення документації та час її подання;

в) під час захисту навчальної (ознайомлювальної) практики - якість відповідей студента, а саме: обґрунтованість, логічність, послідовність, культура мови.

Розподіл балів, які отримують студенти за 100 бальною системою ECTS

№ з/п	Вид роботи	Максимальна кількість балів	Контроль
Документи, які складаються та оцінюються протягом проходження практики (всього – 60 балів)			
1.	Складання індивідуального плану.	5 б	Методист
2.	Щоденник практики: - опис бази практики (наявність спортзалів, перелік спортивних споруд, інвентарю); - відвідування уроків учителя з фізичної культури, спостереження за процесом організації та проведення уроків фізичної культури, наявність письмових спостережень у щоденнику практики завірених вчителем.	4 б 1х20=20 б	Методист
3.	Складання конспектів підготовчої частини уроку з фізичної культури (1 - для учнів молодшої школи, 1 – для учнів середньої школи, 1 – для учнів старшої школи)	6х3=18 б	Методист
4.	Спостереження спортивного або фізкультурно-оздоровчого заходу: молод.-1; серед. – 1; старш. – 1.	3	Методист
5.	Ознайомлення з документацією планування навчальної роботи з фізичної культури (*запис у щоденнику практики на період проходження навчальної (ознайомлювальної) практики)*: ➢ фрагмент поурочного календарного плану роботи з фізичної культури; ➢ фрагмент робочої програми розподілу навчального матеріалу з фізичної культури.	5 б 5 б	Методист
Документи, які оцінюються на захисті практики (всього – 40 балів)			
6.	Звіт (фото-звіт) про проходження практики.	10б	Методист
7.	Характеристика на студента (з підписом вчителя фізичної культури, директора та завірена печаткою ЗЗСО)	5	Методист
8.	Характеристика на студента з оцінкою роботи керівника (методиста).	25 б	Методист
Всього		**100 балів**	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	**A**	зараховано
82–89	**B**	
75–81	**C**	
69–74	**D**	
50–68	**E**	
35-49	**FX**	не зараховано без можливістю повторного складання
0-34	**F**	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Підсумкова оцінка виставляється після повного завершення проходження навчальної (ознайомлювальної) практики в ЗЗСО та захисту практики на звітній конференції.

«Зараховано» - рівень A **(90–100 б.).** Оцінка «зараховано» виставляється тоді, коли студентом-практикантом переважно усі завдання модулів виконані на високому рівні. Практикант проявив себе організованим, сумлінним, ініціативним; користувався повагою і одержав високу оцінку серед студентів, методистів, керівників практики; здав правильно оформлену документацію у визначений термін.

«Зараховано» - рівень B (82–89 б.); рівень C (75–81 б.). Оцінка «зараховано» виставляється за виконання студентом-практикантом усіх завдань модулів на відповідному рівні. Практикант проявив себе організованим, старанним, одержав позитивну оцінку своєї діяльності серед студентів, учителів, методистів, і керівника практики; здав у визначений час правильно оформлену документацію.

«Зараховано» - рівень D **(69–74 б.); рівень** E **(50– 68 б.).** Оцінка «зараховано» виставляється тоді, коли в основному виконані завдання модулів, але допущені незначні порушення. Практикант проявив себе як організований, але недостатньо старанний, ініціативний та самостійний; здав документацію, до якої є певні зауваження щодо оформлення.

Проведені всі уроки (модуль 2) та оцінені не нижче – «задовільно».

«Не зараховано» - рівень FX (35–49 б.), Рівень F - 34 б. і менше. Оцінка «незадовільно» виставляється тоді, коли окремі завдання модулів виконані на незадовільному рівні. Практикант проявив себе як невідповідальний, недисциплінований. Кількість проведених уроків з позитивною оцінкою становить менше 50% від загальної кількості, без поважної причини, пропустив більше 50% навчальних днів навчальної (ознайомлювальної) практики. Не виконав більшу частину завдань модулів, не провів жодного уроку. Повторний курс навчання.

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/jxdbs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf;

«Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf.

Рекомендована література

Базова:

1. Воробйов М.І. Практика в системі фізкультурної освіти / М.І. Воробйов, Т.Ю. Круцевич // Київ: Олімп. л-ра, 2006. – 190 с.

Допоміжна:

2. Гімнастична термінологія : навч. посіб. / Ю.М. Салямін, І.А. Терещенко, С.П., Прокопюк, Т.М. Левчук. – К.: Олімп. л-ра, 2010. – 144 с.: іл.

3. Круцевич Т.Ю. Теорія та методика фізичного виховання. Том 2. Методика фізичного виховання різних груп населення // Круцевич Т.Ю. - Київ: Олімп. л-ра, 2008. – 367с.

4. Лящук Р.П. Гімнастика / Р.П. Лящук, А.В. Огнистий: Навч. посіб. (у 2-х частинах) – Ч.2. – Тернопіль : ДТПУ, 2001. – 212 с.

5. Лящук Р.П. Гімнастика / Р.П. Лящук, А.В. Огнистий: Навч. посіб. (у 2-х частинах) – Ч.1. – Тернопіль : ДТПУ, 2000. – 164 с.

6. Худолій О.М. Основи методики викладання гімнастики / О.М. Худолій : Навч. посібник. У 2-х томах. 4-е вид., випр. і доп. – Харків : «ОВС», 2008. – Т. 2. – 464 с. : іл.

7. Худолій О.М. Основи методики викладання гімнастики / Худолій О.М. : Навч. пос. – Ч. 1. – Харків : ОВС, 2004. : іл.

8. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів Том 1. / Б.М.Шиян // Тернопіль. Навчальна книга – Богдан, 2001 .

9. Шиян Б.М.Теорія і методика фізичного виховання школярів Том 2. / Б.М.Шиян // Тернопіль. Навчальна книга – Богдан, 2001 .

Інформаційні ресурси

Електронне навчання ЧНУ: https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=1342

Пошукові системи:

– www.google.com.ua/;
– http://meta.ua/.

Освітні ресурси:

– http://www.mon.gov.ua/ (Офіційний сайт Міністерства освіти та науки України);
– http://www.apsu.org.ua (Академія педагогічних наук України);
– http://www.ednu.kiev.ua/ (Educational Network Ukraine. Українські інформаційні ресурси, пов'язані з освітніми організаціями, вищі навчальні заклади, докладна інформація про системи освіти найбільш розвинених країн, гранти, преса, виставки, конференції, фірми й ін.);
– http://o-svit.iatp.org.ua (Каталог освітніх ресурсів О-СВІТ – інформація для учнів, студентів, педагогів, науковців);

Каталог авторефератів дисертацій:

– http://www.nbuv.gov.ua/db/library_db.html (каталог);
– http://disser.com.ua (дисертації і автореферати України).

Електронні бібліотеки:

– http://www.lib.com.ua/ (електронна бібліотека України);

Бібліотеки України:

– http://portal.rada.gov.ua (Бібліотека Верховної Ради України);

– http://www.nbuv.gov.ua/ (Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського);

– http://nplu.org (Національна Парламентська Бібліотека України);

– http://www.ukrlibworld.kiev.ua/osvita/index_bib.htm (Державна науково-педагогічна бібліотека України);

– http://www.edu-ua.net/library/ (Центральна освітянська бібліотека Інституту змісту і методів навчання Міносвіти України).

Бібліотеки закладів вищої світи України педагогічного профілю:

– http://www.vspu.edu.ua/ (Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського);

– http://drohobych.net/ddpu/ (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка);

– http://www.kmpu.edu.ua/ (Київський міський педагогічний університет ім. Б. Д. Грінченка);

– http://www.kspu.kr.ua/ (Кіровоградський державний педагогічний університет ім. Володимира Винниченка);

– http://www.npu.edu.ua/ (Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова);

– http://www.tnpu.edu.ua/ (Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка).